

Ik heb gemend hierop te moeten antwoorden, dat wij van dit aanbod geen gebruik zullen maken, aangezien wij van meening zijn, dat het aannemen van een of ander geschenk, in welken vorm ook, van den fabrikant aan zijn afnemers of aan degenen, die op de leverantie van bepaalde artikelen nu of later invloed kunnen uitoefenen, niet bevorderlijk kan zijn voor een goede zakelijke verstandhouding.

Wij achten het aannemen van dit aanbod een *gevaar voor den naam van onzen medischen stand* en verzoeken u daarom een plaatsje voor onze beschouwing in het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde*.

Indien men in het buitenland aan dergelijke reclamemiddelen geen aanstoot neemt, is dit voor ons geen reden dienzelfden weg te bewandelen. Indien leveranciers of fabrikanten van levenswaren en van in het ziekenhuis benodigde artikelen den administrateurs van de groote ziekenhuizen eens „een studiereisje” aanboden, vraag ik mij af, wat men daarvan zou zeggen of wat men daarvan zou denken! Natuurlijk zal men kunnen zeggen, dat het van belang is, dat degenen, die deze geneesmiddelen moeten voorschrijven, eens op de hoogte worden gesteld, van de wijze, waarop de samenstelling dezer artikelen plaats vindt en van den hoogen trap van wetenschappelijke ontwikkeling, die men in een of andere fabriek bij de bereiding van vele artsenijmiddelen reeds heeft bereikt, maar dat het voor den fabrikant van nog grooter belang is, kan uit het aanbod worden afgeleid. Of denkt men soms, dat philanthropische overwegingen de firma hebben bewogen deze reis voor te bereiden en geheel te bekostigen?

Zij, die belangstellen in de samenstelling van belangrijke geneesmiddelen, dienen, als hun belangstelling groot genoeg is, op eigen kosten een bezoek te gaan brengen aan de desbetreffende fabrieken.

Het aannemen van een of ander geschenk van den fabrikant lijkt ons daartoe niet de juiste weg.

Wij hopen dan ook, dat de Hollandsche artsen zich niet tot een dergelijk reisje zullen laten verleiden.

W. M. VAN DER SCHEER.

W. BEYERMAN.

MEES.

F. E. POSTHUMUS MEYJES.

A. LEICHER.

J. GRAVESTEN.

K. PICCARDT.

A. M. VAN MEERLOO.

C. G. NAGTEGAAL.

HET RAPPORT VAN DE „INSULINDE-COMMISSIE”.

Collega KUIPER heeft zich gehaast hulde te brengen aan de Insuline-commissie, maar het is mij niet goed gelukt de fijne critiek, die wij van hem gewend zijn, tusschen de regels door te lezen.

Daarom zou ik gaarne een grover woord van protest laten hooren.

Op mij heeft het rapport bij het eerste lezen een zeer pijnlijken indruk gemaakt, door de volkomen afwezigheid van medische ethiek. Tot nu toe gingen onze Nederlandsche professoren ook daarin vooraan.

Maar zelfs als de commissie meende met uitsluiting van alle collegialiteit zich te moeten stellen op de (zich zelf toebedeelde) hoogheid van rechterlijk college, dan heeft zij daar wel jammerlijk in gefaald!

Leeuwarden 8 September 1928.

A. OVERBOSCH.

EEN SCHANDELIJK KWAKZALVERSBEDRIJF.

In het *Tijdschrift*-nummer van 8 September j.l. bldz. 4451 deelt collega PINKHOF een staaltje mede van de gewetenloosheid van een kwakzalver. Door diens optreden wordt een patiënt een ongerechtvaardigde vrees voor kanker aangejaagd, waardoor zijn levensgeluk dreigt verwoest te worden.

Het is niet mijn bedoeling om dezen kwakzalver vrij te pleiten.

Echter moet mij de opmerking van het hart, dat zijn rol in dit drama door den schrijver in belangrijkheid sterk wordt overschat.

In mijn oog is verreweg belangrijker de, blijkbaar ongemotiveerde, ziekte-angst van den patiënt, die hem oorspronkelijk naar den arts, later naar den kwakzalver dreef.

De ervaring leert, dat het in deze gevallen steeds een angst geldt, waarvan de werkelijke reden verdrongen wordt en waarvoor daarom de patiënt een schijn-oorzaak („kapstok”) noodig heeft.

De kwakzalver komt aan deze behoefte tegemoet, hij voldoet daardoor aan een innerlijken wensch van den patiënt en wordt dus geloofd.

Met de maagsonde staan wij hiertegenover machteloos.

Zoeken wij echter de werkelijke oorzaak van den angst en slagen wij er in om dezen aan onzen patiënt duidelijk te maken, dan kunnen wij hem ook helpen om dezen angst te overwinnen en vervalt de behoefte aan een „kapstok” geheel. Aldus bezien speelt de kwakzalver nog slechts een bescheiden rol.

P. H. RONGE.

Misschien is nog wel twijfel geoorloofd, of een angstig mensch niet van een angst met bijzonder kwellenden inhoud mag worden afgeholpen door hem de ongegrondheid van dezen angst aan te toonen. Is deze — in het besproken geval zoo wreede — angst verholpen, dan moge de zenuwarts of wie dan ook de angstigheid overwinnen en den lijder verdere soortgelijke kwellingen besparen. Gegeven deze twijfel, komt een tweede twijfel bij mij op, n.l. of het juist is, als *advocatus diaboli* op te treden voor lieden, die aan menschen, die nu eenmaal aanleg hebben voor angst, opzettelijk de gruwelijkste angsten inblazen.

H. PINKHOF.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

CALIFORNIE. — **Met pest besmette dieren.** Op vijf verschillende plaatsen in Californië zijn volgens bericht van den Californischen gezondheidsdienst aan den gezondheidsdienst der Vereenigde Staten eekhoorn-tjes gevonden, die bleken met pestbacillen te zijn besmet. In het geheel zijn 40 besmette eekhoorn-tjes ingeleverd, ook één boschrat (*Journ. Am. med. Ass.*, 11 Augustus).

KÖNIGSBERG. — **Schadevergoeding aan een arts.** Twee jaren geleden had een arts een ongeval gehad als spoorwegpassagier. Hij had schadevergoeding verlangd, en hierover was oneenigheid ontstaan. Het *ziekenfonds* der spoorwegmaatschappij heeft toen haar beambten en arbeiders verboden, de hulp van den arts in te roepen. De geneeskundige vereeniging heeft daarop bewerkt, dat het ziekenfonds zijn verbod na drie weken weer introk, maar den volgenden dag heeft de *directie* van de spoorwegmaatschappij in haar waan van machtsvolkomenheid als patroon het verbod opnieuw uitgevaardigd.

Thans is de maatschappij door het Landsgericht veroordeeld, den arts een bedrag van ongeveer 1400 mark te betalen, benevens 10 pCt. rente over den tijd dat de zaak hangende was, als vergoeding voor de schade, die door het verbod aan den arts was berokkend. Het verbod moet terstond worden ingetrokken, en hieraan moet door aanplakking aan de stations en door kennisgeving aan het personeel bekendheid worden gegeven. Elke handeling in strijd met deze intrekking zal met een boete van ten hoogste 2000 mark worden gestraft. Bovendien zal de maatschappij de kosten van het geding moeten betalen. Dat komt er van! (*Berl. Aerzte-Corresp.*, 25 Augustus).

ROME. — **Bemoedigend voorbeeld.** *L'Avvenire Sanitario*, van 23 Augustus maakt melding van een Italiaansch plaatsje met ruim 5000 inwoners, waar 232 gezinnen wonen, die zes of meer zonen bezitten.